

204

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 16 września 1982 r.

w sprawie warunków oraz rodzajów i wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów.

Na podstawie art. 99 ust. 3 ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 14, poz. 113) zarządza się, co następuje:

§ 1. Studentom przysługują następujące świadczenia pomocy materialnej:

- 1) stypendium bezzwrotne,
- 2) stypendium zwrotne,
- 3) zasiłek losowy.

§ 2. 1. W skład stypendium bezzwrotnego wchodzi:

- 1) stypendium żywieniowe w wysokości odpowiadającej pełnej odpłatności za wyżywienie w stołówce studenckiej,
- 2) stypendium mieszkaniowe w wysokości odpowiadającej pełnej odpłatności za miejsce w domu studenckim; stypendium to przysługuje jedynie studentom zamieszkałym stale poza miejscowością stanowiącą siedzibę szkoły wyższej, z której codzienny dojazd do szkoły jest niemożliwy lub w znacznym stopniu utrudniałby wywiązywanie się z obowiązków studenckich,
- 3) stypendium na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania w wysokości 40% najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy, określonego odrębnymi przepisami.

2. Kwotę stypendium bezzwrotnego dla studenta, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stanowi suma stypendiów: żywieniowego, mieszkaniowego oraz na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania, pomniejszona o wysokość dochodu przypadającego na 1 osobę w rodzinie studenta, na której utrzymaniu on pozostaje.

3. Kwotę stypendium bezzwrotnego dla studenta zamieszkałego stale w miejscowości stanowiącej siedzibę szkoły wyższej stanowi suma stypendiów: żywieniowego oraz na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania, pomniejszona o wysokość dochodu przypadającego na 1 osobę w rodzinie studenta, na której utrzymaniu on pozostaje.

4. Kwoty stypendiów, o których mowa w ust. 2 i 3, zaokrągla się w górę do pełnych setek.

§ 3. 1. O stypendium bezzwrotne może ubiegać się student pochodzący z rodziny, w której dochód na jedną osobę nie przekracza miesięcznie sumy:

- 1) stypendium żywieniowego, mieszkaniowego oraz na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania — jeśli chodzi o studenta, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2,
- 2) stypendium żywieniowego i na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania — jeśli chodzi o studenta zamieszkałego stale w miejscowości stanowiącej siedzibę szkoły wyższej.

2. Do dochodu rodziny studenta zalicza się wszystkie stałe dochody członków rodziny studenta, pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, a w szczególności:

- 1) wynagrodzenie za pracę, łącznie z premiami, dodatkami funkcyjnymi i innymi dodatkami do wynagrodzeń, po potrąceniu podatku od wynagrodzeń i składki na cele emerytalne,
- 2) inne przychody podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń, w wysokości stanowiącej podstawę obliczenia podatku, po potrąceniu tego podatku,
- 3) dochody podlegające przepisom o podatku dochodowym, po potrąceniu tego podatku,
- 4) dochody netto z wykonywania rzemiosła objętego przepisami o opłacie skarbowej,
- 5) pięciokrotny przychód szacunkowy z gospodarstwa rolnego, określony w nakazie płatniczym na zobowiązania pieniężne, łącznie z przychodem z działów specjalnych i przychodem zwolnionym od podatku gruntowego,
- 6) dochody netto z działalności wykonywanej przez rolnika, nie objętej nakazem płatniczym na zobowiązania pieniężne,
- 7) dochody z upraw i hodowli, obliczone na podstawie norm szacunkowych,
- 8) emerytury, renty, należności alimentacyjne, zasiłki rodzinne i opiekuńcze oraz rekompensaty przysługujące z tytułu wzrostu cen detalicznych podstawowych artykułów żywnościowych, opału i energii,
- 9) inne dochody o charakterze stałym, z wyjątkiem stypendiów otrzymywanych przez uczniów i studentów, zasiłków jednorazowych, dodatków z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidzkiej lub osiągnięcia 80 lat oraz dodatków pielęgnacyjnych.

3. Wysokość dochodów, o których mowa w ust. 1, ustala się na podstawie oświadczenia studenta o liczbie osób w rodzinie, żyjących we wspólnym gospodarstwie domowym, oraz na podstawie zaświadczeń o źródłach i wielkości dochodów.

4. Dowodami stwierdzającymi dochody i ich wysokość są w szczególności:

- 1) zaświadczenia zakładów pracy lub terenowych organów administracji państwowej o wysokości zarobków za rok poprzedzający rok wydania zaświadczenia,
- 2) nakazy płatnicze na zobowiązania pieniężne gospodarstwa rolnego, zakładu lub warsztatu za ostatni rok,
- 3) zaświadczenia właściwych organów podatkowych o dochodach ze źródeł określonych w ust. 2 pkt 3, 4, 6 i 7,
- 4) odcinki dotyczące świadczeń emerytalnych lub rentowych,
- 5) odpisy sądowych wyroków lub ugód sądowych zaopatrzonych w klauzulę wykonalności.

5. Obliczenie dochodu następuje na podstawie zaświadczeń za okres krótszy niż rok, jeżeli w okresie tym powstały warunki mające istotny i trwały wpływ na sytuację materialną rodziny studenta.

§ 4. 1. Studenci zaliczeni do jednej z grup inwalidów oraz studenci chorzy, ponoszący stałe wydatki związane z chorobą, mogą otrzymać stypendium bezzwrotne podwyższone, nie więcej jednak niż do wysokości równej sumie stypendium żywieniowego, mieszkaniowego i na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania — jeśli chodzi o studenta, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, oraz sumie stypendium żywieniowego i na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania — jeśli chodzi o studenta zamieszkałego stale w miejscowości stanowiącej siedzibę szkoły wyższej.

2. W szczególnych wypadkach, uzasadnionych sytuacją rodzinną studenta, może on otrzymać stypendium bezzwrotne podwyższone, nie więcej jednak niż do wysokości odpowiadającej sumie stypendium żywieniowego i mieszkaniowego — jeśli chodzi o studenta, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, oraz do wysokości stypendium żywieniowego — jeśli chodzi o studenta zamieszkałego stale w miejscowości stanowiącej siedzibę szkoły wyższej.

§ 5. Jeżeli przyjęcie na drugi kierunek studiów uwarunkowane jest ukończeniem pierwszego kierunku, studentowi odbywającemu naukę na drugim kierunku rektor szkoły wyższej może podwyższyć stypendium bezzwrotne nie więcej jednak niż do wysokości określonej w § 4 ust. 1.

§ 6. Stypendium bezzwrotne przyznawane jest corocznie na okres 10 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, określonych przez rektora szkoły wyższej, stypendium bezzwrotne może być przyznane na okres do 12 miesięcy.

§ 7. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) nadzorujący szkoły wyższe mogą podwyższyć na niektórych kierunkach studiów stypendium na pokrycie kosztów niezbędnych pomocy szkolnych i innych kosztów utrzymania do wysokości 75% najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w społecznych zakładach pracy, określonego odrębnymi przepisami.

§ 8. 1. Student pobierający stypendium bezzwrotne zobowiązany jest do informowania szkoły wyższej o zmianach w sytuacji materialnej, stanowiących podstawę do przyznania stypendium bezzwrotnego.

2. Stypendium pobrane na podstawie nieprawdziwych danych podlega zwrotowi.

§ 9. 1. Stypendia zwrotne mogą być przyznawane w ramach posiadanych przez szkołę wyższą środków przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów.

2. Wysokość stypendium zwrotnego nie może przekraczać kwoty najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników zatrudnionych w społecznych zakładach pracy, określonego odrębnymi przepisami.

3. Pierwszeństwo w uzyskaniu stypendium, o którym mowa w ust. 1, mają studenci otrzymujący stypendia bezzwrotne.

4. Stypendium zwrotne jest przyznawane corocznie na okres 10 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych wypadkach może być ono przyznane na okres do 12 miesięcy.

5. Stypendium zwrotne nie może być przyznane studentowi pobierającemu stypendium fundowane lub naukowe, określone odrębnymi przepisami.

6. Student skreślony z listy studentów ponownie podejmujący naukę w szkole wyższej ma prawo przez okres równy powtarzanemu okresowi studiów do pomocy materialnej w wysokości określonej w § 2 ust. 1—3 wyłącznie w formie zwrotnej.

§ 10. 1. W razie ukończenia przez studenta studiów w terminie określonym w regulaminie studiów i otrzymania dyplomu z wyróżnieniem lub wynikiem bardzo dobrym, stypendium zwrotne podlega umorzeniu w 100%, a w razie otrzymania dyplomu z wynikiem dobrym — w 75%.

2. Stypendium zwrotne może być również umorzony w wypadkach przewidzianych przepisami odrębnymi.

3. Stypendia zwrotne dla studentów odbywających naukę na drugim kierunku studiów, z wyłączeniem studentów, o których mowa w § 5, nie podlegają umorzeniu.

§ 11. 1. Stypendium zwrotne absolwent obowiązany jest zwrócić w terminie do 10 lat od daty ukończenia studiów. Rozpoczęcie spłat następuje nie wcześniej niż po 3 latach od ukończenia studiów.

2. W razie niedotrzymania terminu spłaty należności z tytułu pobranego stypendium zwrotnego, kwoty należne państwowym jednostkom organizacyjnym podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

§ 12. 1. Małżeństwu studenckiemu, wychowującemu dziecko (dzieci), lub studentce (studentowi) samotnie wychowującej dziecko (dzieci) stypendium bezzwrotne może być zwiększone na każde dziecko o kwotę nie przekraczającą 50% najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w społecznych zakładach pracy. Kwota ta obejmuje rekompensatę na dane dziecko, przysługującą z tytułu wzrostu cen detalicznych podstawowych artykułów żywnościowych, opału i energii.

2. Kwotę podwyżki, o której mowa w ust. 1, otrzymuje jedno z rodziców-studentów przez okres nie dłuższy niż do ukończenia studiów w terminie przewidzianym planem studiów dla danego kierunku.

3. W razie przyznania podwyższonego stypendium bezzwrotnego, o którym mowa w ust. 1, do liczby osób w rodzinach, na których utrzymaniu pozostają studenci-malżonkowie, nie dolicza się ich dziecka (dzieci).

§ 13. Jednorazowy zasiłek losowy może otrzymać student, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

§ 14. 1. Rektorzy szkół wyższych, w terminie do dnia 31 października 1982 r., w porozumieniu z samorządem studenckim i po zasięgnięciu opinii senatu, określą szczegółowy tryb i zasady przyznawania pomocy materialnej, o której mowa w § 1. W szczególności rektorzy określą:

- 1) tryb przyznawania stypendiów bezzwrotnych,
- 2) wysokość oraz zasady przyznawania i zwrotu stypendiów zwrotnych,
- 3) wysokość i tryb przyznawania zasiłków losowych,
- 4) wysokość opłat za korzystanie z miejsc w domach studenckich, opartą na kosztach eksploatacji,

- 5) tryb przyznawania miejsc w domach studenckich; pierwszeństwo do otrzymania miejsca w domu studenckim ma student zameldowany na pobyt stały w miejscowości, z której codzienny dojazd do szkoły jest niemożliwy lub w znacznym stopniu utrudniałby wywiązywanie się z obowiązków studenckich,
- 6) wysokość opłat za wyżywienie w stołówce studenckiej na podstawie wytycznych Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, wydanych w porozumieniu z Ministrem Finansów,
- 7) tryb przyznawania skierowań do stołówek z zachowaniem pierwszeństwa dla studentów nie mających możliwości żywienia się w domu rodzinnym.

2. Rektor szkoły wyższej w pierwszym półroczu każdego roku określa na podstawie kosztów prowadzenia stołówek i domów studenckich, poniesionych w poprzednim roku, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 6, na przyszły rok akademicki.

3. W uzasadnionych wypadkach rektor szkoły wyższej w porozumieniu z samorządem studenckim i organizatorem żywienia może obniżyć odpłatność za wyżywienie w stołówce, nie więcej jednak niż do kosztu surowca zużywanego do produkcji posiłków.

4. W uzasadnionych wypadkach rektor szkoły wyższej, w porozumieniu z samorządem studenckim, może obniżyć odpłatność za miejsce w domu studenckim.

5. W wypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, student otrzymuje odpowiednio niższe stypendium, a różnicę między kosztami utrzymania stołówki oraz domu studenckiego a opłatą ponoszoną przez studenta pokrywa szkoła wyższa ze środków przeznaczonych na pomoc materialną.

§ 15 1. W środowiskach wielouczelnianych miejsca w domach studenckich, z wyjątkiem miejsc w domach wyższych szkół morskich, powinny być dzielone wspólnie przez rektorów tego środowiska, z uwzględnieniem liczby studentów zamiejscowych i specyfiki danej szkoły.

2. W środowiskach, o których mowa w ust. 1, rektorzy szkół wyższych powinni dążyć do ujednoczenia wysokości opłat za korzystanie z miejsc w domach studenckich i wyżywienia w stołówkach studenckich w danym środowisku.

§ 16. 1. Student, który w chwili wejścia w życie rozporządzenia ma podpisaną umowę o stypendium fundowane, otrzymuje to stypendium do końca studiów na dotychczasowych zasadach.

2. Student pobierający stypendium fundowane nie traci prawa do pobierania stypendium bezwrotnego.

§ 17. Wysokość pomocy materialnej przyznawanej studentowi określana jest co roku w terminie i w trybie ustalonym przez rektora szkoły wyższej w porozumieniu z samorządem studenckim.

§ 18. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do studentów cudzoziemców oraz odbywających studia w trybie dla pracujących.

§ 19. Stosownie do art. 228 ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 14, poz. 113) tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1977 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych (Dz. U. z 1977 r. Nr 29, poz. 126, z 1978 r. Nr 27, poz. 118 i z 1980 r. Nr 21, poz. 79),
- 2) zarządzenie Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 27 września 1977 r. w sprawie nagradzania i wyróżniania studentów przodujących w nauce oraz warunków korzystania przez studentów z domów i stołówek studenckich (Monitor Polski z 1977 r. Nr 26, poz. 130, z 1981 r. Nr 28, poz. 263 i z 1982 r. Nr 7, poz. 43).

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1982 r.

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki
B. Miśkiewicz